

به نام خداوند جان آفرین

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی درسی و آموزشی
طرح دوره (Course Plan)

نیمسال دوم 1399-1400

دانشکده: علوم توانبخشی گروه آموزشی: فیزیوتراپی مقطع و رشته‌ی تحصیلی: کارشناسی

نام درس: تمرین درمانی در فلج نیمه بدن تعداد واحد: 2 نوع واحد: نظری- عملی

پیش نیاز: بیماری های مغز و اعصاب و روش های اختصاصی تمرین درمانی PNF

زمان برگزاری کلاس: روز: یکشنبه ساعت: 8 الی 11 یک و نیم ساعت تئوری و یک و نیم ساعت عملی

مکان برگزاری: ساختمان ابن سینا

تعداد دانشجویان: 20 مسئول و مدرس درس: شهره نوری زاده دهکردی

آدرس دفتر: دانشکده علوم توانبخشی، ساختمان اساتید، گروه فیزیوتراپی طبقه سوم، اتاق شماره ۹

۲۲۲۲۸۰۵۱ و ۲۲۲۲۷۱۲۴ : داخلی - ۳۳۲

ساعات حضور در دفتر: شنبه ها، یکشنبه ها و دوشنبه ها ساعت ۱۳ الی ۱۵

آدرس پست الکترونیک: noorizadeh.sh@iums.ac.ir

شرح دوره:

با توجه به شیوع بالای سکته مغزی در جامعه و اهمیت فیزیوتراپی در پیشگیری و درمان آن، شناخت مشکلات و یادگیری نحوه ارزیابی و درمان آنها برای دانشجویان فیزیوتراپی ضروری است.

هدف کلی: (لطفا شرح دهید)

شناخت ویژگی های بیماران فلج نیمه بدن و کسب توانایی ارزیابی و فیزیوتراپی آنان

اهداف حیطه شناختی:

فراگیر قادر باشد پس از پایان دوره آموزشی

1. انواع اختلالات عصبی عضلانی اسکلتی ناشی از فلج نیمه بدن را برشمارد. (سطح دانش)
2. ویژگی های سندروم نورون محرکه فوقانی از جمله سکته مغزی، علل سکته، اپیدمیولوژی، علائم و نشانه ها، عوارض و مکانیزم های بهبودی را توضیح دهد (سطح دانش)
3. عوارض ناشی از سکته مغزی را نام ببرد. (سطح دانش)
4. جایگاه فیزیوتراپی را در پیشگیری و درمان سکته مغزی را توضیح دهد. (سطح درک و فهم)
5. مشکلات بیماران را در سه سطح اختلال، فعالیت ها و مشارکت توضیح دهد و آنها را بدرستی از یکدیگر تفکیک نماید. (سطح درک و فهم)
6. مدیریت اختلال تون در بیماران سکته مغزی را توضیح دهد. (سطح درک و فهم)
7. به بیماران آگاهی لازم در خصوص روش های کاهش ناتوانی و سازگاری با عوارض بجا مانده از سکته مغزی را بدهند. (سطح درک و فهم)
8. درمان های پزشکی- دارویی و جراحی بیماران فلج نیمه بدن را توضیح دهد. (سطح درک و فهم)
9. تمرینات منزل مناسب شرایط بیمار، را تجویز نماید. (کاربست)

10. وسایل کمک جابجایی و تجهیزات آداپتیو را متناسب با شرایط بیمار تجویز نماید. (قضاوت یا ارزشیابی)
11. اولویت های درمان فیزیوتراپی یک سناریوی بالینی را از میان مشکلات متعدد او مشخص کند. (تجزیه و تحلیل)
12. روش های درمانی فاز فلاسید (حاد و تحت حاد) سکتة مغزی را با فاز اسپاستیک (مزمن) را مقایسه کند. (قضاوت یا ارزشیابی)
13. روش های درمانی برای بهبود کنترل حرکت اندام فوقانی بیماران فلج نیمه بدن را با بیان خود توضیح دهد. (سطح درک و فهم)
14. روش های درمانی برای بهبود کنترل حرکت اندام تحتانی بیماران فلج نیمه بدن را با بیان خود توضیح دهد. (سطح درک و فهم)
15. روش های درمانی مناسب کنترل تنه را با بیان خود توضیح دهد. (سطح درک و فهم)
16. وسایل کمکی و اسپلینتهای مورد استفاده در این بیماران توضیح دهد. (سطح درک و فهم)
17. علل درد در شانه بیمار سکتة مغزی را شناسایی کند. (قضاوت و ارزشیابی)
18. برنامه آموزشی پیشگیری از عوارض را برای بیمار و خانواده او تدوین کند. (ترکیب)
19. اهداف و برنامه درمانی را با مشارکت بیمار / خانواده او تدوین کند. (ترکیب)
20. فراگیر قادر باشد برای یک موقعیت بالینی جدید تصمیم گیری کند. (خلق کردن)
21. اصول نظری روش های حسی مانند ROOD یا تکنیک های عصبی عضلانی، اصول نظری روش برانستروم و کار و شفر (Carr & Shepherd) را توضیح دهد و موارد کاربرد هر کدام را برشمارد. (دانش - درک و فهم)

اهداف حیطه نگرشی/عاطفی

فراگیر قادر باشد پس از پایان دوره آموزشی

1. به عوارض اختلالات عصبی عضلانی اسکلتی پس از فلج نیمه بدن و نیاز های بیماران حساسیت نشان دهد و نقش فیزیوتراپی در مدیریت این عوارض را مهم بداند. (سطح توجه کردن/ دریافت)
2. در مراحل مختلف تدریس در بحث های گروهی، فعالانه شرکت کند. (سطح واکنش نشان دادن)
3. به ارزش پیشگیری از عوارض ناتوان کننده مغزی اعتقاد پیدا کند. (ارزش گذاری)
4. به اهمیت اینکه پیشگیری مهمتر از درمان است، پی ببرد. (ساماندهی ارزش ها)
5. نقش موثر فیزیوتراپی در کاهش اختلالات عصبی عضلانی اسکلتی بیماران و سازگاری با ناتوانی را باور کند. (درونی سازی/ تبلور ارزش ها)

اهداف حیطه سایکوموتور

فراگیر قادر باشد پس از پایان دوره آموزشی

1. انواع اختلالات تون را در بیمار سکتة مغزی ارزیابی کند.

2. توانایی های حرکتی بیمار اعم از توانایی خوابیده به نشسته و بالعکس، نشسته به ایستاده و بالعکس، راه رفتن، دسترسی و گریپ بیماران را ارزیابی کند.
3. روش های حفاظت از آسیب اندام های آسیب دیده را آموزش دهد.
4. روش های پیشگیری از کنتراکچر مفاصل را آموزش دهد.
5. روش های پیشگیری از زخم بستر خصوصاً در نیمه درگیر را آموزش دهد.
6. وضعیت دهی به پهلوها (بر نیمه سالم و مبتلا) ، و طاقباز را اجرا کند.
7. تمرینات فانکشنال جهت بهبود توانایی خوابیده به نشسته و بالعکس، نشسته به ایستاده و بالعکس، راه رفتن، دسترسی و گریپ را اجرا کند.
8. تمرینات مناسب درمانی در وضعیت های مختلف برای ایجاد تنوع حرکت مفاصل را اجرا کند.
9. تمرینات جداسازی مفصل بین اندام ها و درون اندام ها، بین تنه و اندام ها را اجرا کند.
10. روش های مختلف تحریک تعادل را در وضعیت های مختلف با استفاده از تجهیزات اجرا کند.
11. نحوه اجرای تمرینات درمانی توسط مدرس را رویت کرده و توضیحات را گوش دهد. (دریافت حسی)
12. قبل از اجرای تکنیک، پوزیشن مناسب را به بیمارنا بدهد. (آمادگی)
13. تمرین آموخته شده را با فکر و تامل تکرار کند. (پاسخ هدایت شده)
14. تمرینات درمانی را بدون تامل و بطور مستقل انجام دهد. (مکانیسم / عادت)
15. حین اجرای تمرینات همزمان قادر به صحبت کردن هم باشد. (پاسخ پیچیده آشکار)
16. تمرینات را متناسب با شرایط بیمارنا تغییر دهد. (انطباق)
17. تمرینات جدیدی را برای بهبود اختلالات عصبی عضلانی اسکلتی بیماران مبتلا به سکته مغزی خلق کند. (ابتکار)

شیوه‌های تدریس:

- سخنرانی سخنرانی برنامه ریزی شده
- بحث گروهی یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- پرسش و پاسخ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید) نمایش فیلم های آموزشی، Role Play

وظایف و تکالیف دانشجوی:

- مطالعه رفرنس ها پیش از حضور در کلاس
- حضور به موقع در کلاس (پیش از استاد) و خروج به موقع از کلاس
- کسب اجازه از استاد برای ضبط صدا و تصویر
- پرهیز از هر گونه رفتار و گفتاری خارج از شان محیط آموزشی
- مطالعه درس های جلسات قبل و مرور درسی که قرار است داده شود
- مطالعه و جستجو در کتاب ها و منابع الکترونیکی معتبر جهت غنی سازی و عمق بخشیدن به اطلاعات دریافتی
- مشارکت در بحثهای گروهی

به نام خداوند جان آفرین

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی درسی و آموزشی
طرح دوره (Course Plan)

وسایل کمک آموزشی:

پروژکتور اسلاید

تخته و گچ

وایت برد

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

نحوه ارزشیابی و درصد نمره: (از نمره کل)

□ آزمون پایان ترم تئوری 8 نمره

□ آزمون میان ترم 4 نمره

□ آزمون پایان ترم عملی 8 نمره

□ پرسش‌های کلاسی: 1 نمره

زمان آزمون میان ترم: یکشنبه 14 اردیبهشت

نوع آزمون

صحيح- غلط

جور کردنی

چندگزینه‌ای

پاسخ کوتاه

تشریحی

چک لیست برای آزمون عملی

- منابع انگلیسی:

✓ چاپی

- Physical Rehabilitation, by Suzan B.O' Sullivan, last edition
- Stroke rehabilitation, guidelines for exercise and training to optimize motor skill by Carr and Shepherd 2004
- Stroke rehabilitation: a function based approach by Gillen, G, Stroke, 2015 Rehabilitation, New York, New
- The Bobath concept in adult neurology Theory and Clinical Practice in Neurological Rehabilitation
-

✓ اینترنتی

- ✓ American Heart Association <http://www.americanheart.org/>
- ✓ American Stroke Association—a division of the <http://www.strokeassociation.org/>
- ✓ American Heart Association
- ✓ National Stroke Association <http://www.stroke.org/>
- ✓ American Stroke Foundation <http://www.americanstroke.org/>
- ✓ International Stroke Society <http://www.internationalstroke.org>
- ✓ Stroke Association—UK <http://www.stroke.org.uk/>
- ✓ Heart and Stroke Foundation of Canada <http://www.heartandstroke.ca/>
- ✓ Veterans Affairs—stroke <http://www.va.gov/>
- ✓ Americans with Disabilities Act: ADA home page <http://www.usdoj.gov/crt/ada>
- ✓ Medicare information <http://www.cms.hhs.gov>
- ✓ Social Security Online <http://www.ssa.gov>
- ✓ National Institute of Neurological Disorders and Stroke <http://www.ninds.nih.gov>
- ✓ National Library of Medicine <http://www.nlm.nih.gov>

- ✓ American Association of Physical Medicine and
<http://www.aapmr.org/condtreat/rehab/stroke.htm>
- ✓ Rehabilitation
- ✓ American Academy of Neurology (ANA) <http://www.aan.com/professionals>
- ✓ <http://www.aan.com/public> (public education)
- ✓ <http://www.neurology.org> (Journal of Neurology)
- ✓ National Rehabilitation Information Center (NARIC) <http://www.naric.com>
- ✓ Stroke rehab forum at Med Help <http://www.medhelp.org/forums/stroke> Rehab/
- ✓ Rehabilitation Research & Training Center on Stroke <http://www.rrtc-stroke.org>
- ✓ Rehabilitation
- ✓ Internet Handbook of Neurology <http://www.neuropat.dote.hu/stroke1.htm>
- ✓ Stroke and depression <http://www.nimh.nih.gov/publicat/depstroke.cfm>
- ✓ National Aphasia Association <http://www.aphasia.org>
- ✓ National Easter Seal Society <http://www.easter-seals.org>
- ✓ Disease prevention <http://www.everydaychoices.org>
- ✓ The Neurology Channel—stroke <http://www.neurologychannel.com/stroke/>
- ✓ Agency for Healthcare Research & Quality
<http://www.ahrq.gov/consumer/strokecon.htm>
- ✓ Brain attack-stroke prevention & treatment—USFDA
http://www.fda.gov/fdac/features/2005/205_stroke.html
- ✓ Stroke Information Directory <http://www.stroke-info.com>
- ✓ Clinical trials—National Institutes of Health
<http://www.clinicaltrials.gov/search/?term=stroke>
- ✓ (NIH)—stroke
- ✓ Stroke survivors <http://www.stroke-survivors.com>
- ✓ Resource center for clinicians and families <http://www.strokehelp.com/>
- ✓ The Stroke Network, Inc <http://www.strokenetwork.org>
- ✓ National Family Caregivers Association (NFCA) <http://www.nfcacares.org>
- ✓ Well Spouse Foundation <http://www.wellspouse.org>
- ✓ Ability Hub—assistive technology solutions <http://www.abilityhub.com>
- ✓ ABLEDATA—assistive technology information <http://www.abledata.com>
- ✓ Disabled Online

جدول هفتگی کلیات ارائه‌ی درس

جلسه نظری	عنوان مطالب	استاد مربوط
1.	سکته مغزی، اتیولوژی، اپیدمیولوژی، تقسیم بندی علائم بر اساس ICF، عوارض، اهداف درمان پزشکی و توانبخشی در سکته، اهمیت کار تیمی در درمان این بیماری.	شهره نوری زاده دهکردی
2.	ویژگی های مثبت و منفی سندروم نورون محرکه فوقانی	شهره نوری زاده دهکردی
3.	مکانیسم های بهبودی پس از سکته مغزی و عوامل موثر بر آن	شهره نوری زاده دهکردی
4.	مراحل بهبودی پس از سکته مغزی با دیدگاه بوبات و برونستروم	شهره نوری زاده دهکردی
5.	تکنیک های تحریک حسی یا تکنیک های عصبی عضلانی - تکنیک های تسهیل حس عمقی، اکستروسپتیو، وستیبولار	شهره نوری زاده دهکردی
6.	ادامه تکنیک های تحریک حسی یا تکنیک های عصبی عضلانی - تکنیک های تحریک افزوده بینایی، شنوایی، بویایی و چشایی	شهره نوری زاده دهکردی
7.	ضعف عضلات در سکته مغزی، انواع آن و روش های مقابله با آن	شهره نوری زاده دهکردی
8.	اسپاستیسیتیه و کوکانتراکشن، تمایز آنها از یکدیگر و راهکارهای مقابله با آن	شهره نوری زاده دهکردی
9.	روش های ارزیابی قدرت و تون عضلات	شهره نوری زاده دهکردی
10.	اختلالات پوستی، حسی، خطرات و راهکارهای درمانی آن	شهره نوری زاده دهکردی
11.	اختلالات درکی و شناختی و راهکارهای سازگاری با آن	شهره نوری زاده دهکردی
12.	اختلالات هماهنگی و برنامه ریزی حرکتی و آپراکسیا، اختلالات پاسچر و بالانس و راهکارهای درمانی مواجهه با آنها	شهره نوری زاده دهکردی
13.	اختلالات گفتار، زبان، بلع، اختلالات شناختی، ادراکی و راهکارهای مواجهه با آن،	شهره نوری زاده دهکردی
14.	درگیری عواطف، اختلال در عملکرد مثانه و روده - عوارض ثانویه و غیر مستقیم سکته مغزی	شهره نوری زاده دهکردی
15.	اهداف پیشگیرانه و درمانی فیزیوتراپی در فاز حاد و تحت حاد سکته	شهره نوری زاده دهکردی
16.	اهداف درمانی در فاز مزمن بیماری	شهره نوری زاده دهکردی

استاد مربوط	عنوان مطالب	جلسه عملی
شهره نوری زاده دهکردی	اجرای استراتژی هایی برای مدیریت تون عضلات از راه اکستروسپتورها و وستیبولار و پروپریوسپتورها (تکنیک های رود)	1.
	ادامه استراتژی هایی برای مدیریت تون عضلات از راه تحریکات افزوده بینایی، شنوایی، بویایی و چشایی	2.
شهره نوری زاده دهکردی	اجرای وضعیت دهی در مرحله حاد سکتة مغزی	3.
شهره نوری زاده دهکردی	اجرای تمرینات موبیلیتی در بستر و نحوه آموزش آن به بیمار (تکنیک های ترکیبی از بوبات و لویت و کار و شفره)	4.
شهره نوری زاده دهکردی	آموزش عملی حرکات mass، حرکات ترکیبی سینرژی ها و حرکات خارج از سینرژی در مفاصل اندام فوقانی و تحتانی	5.
شهره نوری زاده دهکردی	آموزش عملی خوابیده به نشسته، تقویت عضلات تنه با انواع انقباضات با بهره گیری از اصول تمرین درمانی و تمرینات PNF	6.
شهره نوری زاده دهکردی	اجرای تمریناتی برای بهبود بالانس نشسته (رویکرد ترکیبی)	7.
شهره نوری زاده دهکردی	آموزش Sit to stand بر اساس تئوری یادگیری فیتز و پاسنر	8.
شهره نوری زاده دهکردی	مروری بر تمرینات جلسه گذشته	9.
شهره نوری زاده دهکردی	اجرای تمریناتی در وضعیت Modified Plantigrade	10.
شهره نوری زاده دهکردی	اجرای تمریناتی برای بهبود بالانس ایستاده	11.
شهره نوری زاده دهکردی	تمریناتی برای ایجاد dissociation مفاصل در اندام های فوقانی	12.
شهره نوری زاده دهکردی	تمریناتی برای ایجاد dissociation مفاصل در اندام های تحتانی	13.
شهره نوری زاده دهکردی	تمریناتی برای ایجاد dissociation بین تنه فوقانی و تحتانی	14.
شهره نوری زاده دهکردی	تمرینات تعادلی با تاکید بر reaching در جهات مختلف و متنوع سازی آن	15.
شهره نوری زاده دهکردی	مروری بر تمرینات	16.